

Kouluterveydenhuollon tiedotustilaisuus

Skolhälsovårdens
informationstillfälle

31.1.2019

Miksi tämä tilaisuus

- * Järjestimme koululaisten huoltajille asiakaspalautekyselyn toukokuussa 2018. Palautteessa tuli esille mm. että
 - * Kaikki huoltajat eivät ole tietoisia kouluterveydenhoitajan toimenkuvasta
 - * Huoltajat toivoivat, että kouluterveydenhoitaja on joka päivä tavoitettavissa koulussa ja informaatio tulevasta terveystarkastuksesta tulisi ajoissa

Kirkkonummen kouluterveydenhoitajat

- Meitä on 15 kouluterveydenhoitajaa
 - 500-600 oppilasta/kokopäiväinen terveydenhoitaja
 - Noin 1000 käyntiä/terveydenhoitaja/vuosi

Terveydenhoitajat ja koulut

- **Hanna Suni:** Gesterbyn koulu, Papinmäen koulu
- **Mirkka Kenttä:** Kirkkoharjun koulu, lk 1-9
- **Sirpa Kääriäinen:** Kirkkoharjun koulu lk 7-9, Omnian ammattikoulu
- **Tuula Kuha :** Kirkkoharjun koulu, lk 7-9
- **Tiina Heikurainen:** Porkkalan lukio, Luksian ammattiopisto

- **Sofia Kiiskinen:** Kantvikin koulu, lk 1-6
- **Tanja Laukkanen:** Masalan koulu, lk 1-6 sekä Nissnikun koulu
- **Minna Ekfors:** Nissnikun koulu, lk 1-10
- **Irina Sarapelto:** Heikkilän ja Kartanonrannan koulu, lk 1-6
- **Nancy Carpelan:** Laajakallion koulu, lk 1-5
- **Riitta Karjalainen:** Vuorenmäen koulu, lk 1-6
- **Anna Vairio ja Heljä Telaranta:** Veikkolan koulu, lk 1-9

- **Eva Gyllenbögel-Lindberg:** Bobäck skola, Karuby skola, Winellska skolan åk 6-7
- **Marica Hellström:** Sjökulla skola, Winellska skolan, åk 1-5
- **Antonina Carlberg:** Winellska skolan åk 8-9 ja Kyrkslätt gymnasium

**Joka koulussa on nimetty koululääkäri
Kouluterveydenhuollon vastuulääkärinä toimii
Maria Blomqvist.**

Mitä Sinulle kuuluu....

-
- Kouluterveydenhuolto on tarkoitettu peruskoululaisille ja heidän perheilleen. Se on lakisääteistä ja maksutonta perusterveydenhuollon ehkäisevää palvelua, jota on saatavilla pääsääntöisesti koulupäivien aikana koululla tai sen välittömästä läheisyydessä. Toimintaa säätelee mm terveydenhuoltolaki 1326/2010, valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011 sekä oppilas-ja opiskeluhuoltolaki 1287/2013

-
- Kouluterveydenhuolto on osa oppilashuoltoa ja kuuluu Kirkkonummella hallinnollisesti perusturvaan.
 - Työparina toimivat terveydenhoitaja ja lääkäri.
 - Tärkeät yhteistyökumppanit oppilashuoltotyössä ovat koulukuraattori ja psykologi.
 - Jos opettajalla on huoli oppilaasta, hänen tulee herkästi ohjata oppilas oppilashuoltoon (terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, (16§ oppilas- ja opiskeluhuoltolaissa)
 - Terveydenhoitaja tapaa oppilaat vuosittain, kouluuntulotarkastuksesta lähtien ja jatkaa lastenneuvolassa aloitettua kasvun ja kehityksen seurantaa. Nämä tiedot saattavat olla tärkeitä esim. kun selvitetään mahdollisia oppimisvaikeuksia tai neuropsykiatrista oireilua

- Vuosittaisten terveystarkastuksien myötä opimme tuntemaan oppilaan ja hänen perheensä ja huomaamme muutokset varhain.
- **Kirkkonummella peruskouluikäisiä on noin 5300 ja käyntejä kouluterveydenhuollossa on ollut vuonna 2018:**
 - **terveydenhoitajalla 12.291 käyntiä**
 - **lääkärillä 2.227 käyntiä**
- Yhteys huoltajiin toteutuu puhelimitse, sähköisesti, ja laajojen terveystarkastusten myötä vastaanotolla.
- Käyntien lisäksi terveydenhoitajat osallistuvat verkostotapaamisiin, monialaisiin asiantuntijaryhmiin, koulutuksiin ja kokouksiin ym.

- Terveystarkastuksissa selvitämme nuoren kokonaisvaltaista hyvinvointia: mielialaa, kaveri- ja perhesuhteita, harrastuksia, fyysistä hyvinvointia ja kehitystä, seksuaaliterveyttä, opiskelun sujumista ja tulevaisuuden suunnitelmia. Tarkoituksena on löytää ja tukea lapsen/nuoren omia voimavaroja.
- Keskustelemme oppilaan kanssa miten hän omilla valinnoillaan voi vaikuttaa omaan terveyteensä, esim. oman arjen ja ajankäytön hallinta, suhtautuminen päihteisiin, itsestä huolehtiminen ja itsesuojelu – turvarajat.
- Ennen terveystarkastusta lähetämme asiasta Helmi–viestin vanhemmille ja tarkastuksen jälkeen palautteen käynnistä oppilaan mukana.
- Jos oppilas jättää tulematta terveystarkastukseen, meidän on selvittävä miksi ja annettava uusi aika. Terveystarkastukset, kuten muukin oppilashuolto on vapaaehtoista. Vanhemmat eivät kuitenkaan voi kieltää oppilasta käyttämästä oppilashuollon palveluja

Laajat terveystarkastukset

- Laajat terveystarkastukset ovat 1., 5. ja 8. luokalla
- Laaja terveystarkastus sisältää kyselykaavakkeet oppilaalle sekä huoltajille
- Luokalla 5 ja 8 terveydenhoitaja tapaa oppilaan kahden kesken. Tapaamiseen varataan aikaa noin tunti.
- Sen jälkeen oppilaalle annetaan aika koululääkärille, johon varataan aikaa 30 min
- Huoltajat kutsutaan mukaan lääkärin vastaanotolle. Suurin osa, noin 80-90 %, huoltajista osallistuu (ainakin toinen huoltaja) tapaamiseen

Terveyskyselyt

- Terveyskyselyt ovat laajat. Sekä oppilas että vanhemmat vastaavat samantyyppisiin kysymyksiin. Kyselyt löytyvät seuraavasta linkistä: https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/lomakkeet/lomakkeet_koulu_ja_opiskeluterveydenhuoltoon#
- Kyselyssä kartoitetaan esim. seuraavia aihealueita:
- Koulu ja vapaa-aika: oppiminen/mahdolliset oppimisvaikeudet, kaverisuhteet, kiusaamiseksi joutuminen, seksuaalinen häirintä, väkivalta tai sen uhka
- Terveys ja terveystottumukset: fyysinen ja psyykinen hyvinvointi, ruoka, uni, liikuntatottumukset, päihteet
- Koti ja perhe: yhdessä vietetty aika, miten ratkotaan erimielisyyksiä, onko huolenaiheita (esim. päihteet, turvattomuutta)

Seuranta

- Tarvittaessa oppilas tulee seurantakäynneille kouluterveydenhoitajalle tai hänet ohjataan eteenpäin koulukuraattorille, koulupsykologille, perheneuvolaan, Nuorten hyvinvointiasemalle, Varhaintyöryhmälle, perhepalveluihin tai erikoissairaanhoidon.
- Kouluterveydenhoitajan seurannassa olevia nuoria ovat esim. syömishäiriöiset, psyykkistä tukea tarvitsevat, elämänhallinnassa tukea tarvitsevat (ruoka, uni, pelaaminen), päihteitten riskikäyttäjät tai oppilaat joilla on paljon poissaoloja.
- Neuropsykiatriset selvitykset ja seurannat tapahtuu koululääkärin kautta.
- Adhd- lääkitysseuranta siirtyy kouluterveydenhuoltoon sen jälkeen kun oppilas on uloskirjattu erikoissairaanhoidosta.

Muita tehtäviä

- Yhteisölliseen oppilashuoltoon osallistuminen
- Koulujen terveydellisten olojen tarkastus joka kolmas vuosi
- Osallistuminen yhteisöllisen oppilashuollon kokouksiin ja asiantuntijapalavereihin (yksilökohtainen oppilashuolto)
- Päivän aikana sattuneet sairastumiset ja tapaturmat ja ensiavun antaminen. Joissain kouluissa on avovastaanotto.
- Oppilailla on oikeus saada yhteys kouluterveydenhoitajaan saman päivän aikana (koulupäivinä) ainakin puhelimitse
- Rokotusohjelman seuranta ja päivittäminen

Terveystarkastukset Opiskeluterveydenhuollossa

- Terveystarkastaja tapaa kaikki opiskelijat ensimmäisenä opiskeluvuonna sekä pojat sinä vuonna kun täyttävät 18 vuotta kutsuntatarkastuksen yhteydessä.
- Muillekin opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus tulla lääkärille 1. tai 2. opiskeluvuonna
- Opiskeluterveydenhuoltoon kuuluu myös sairaanhoitopalvelut, mukaan lukien suun terveydenhuollon palvelut ja mielenterveydenpalvelut
- Terveystarkastuksessa kiinnitetään erityisesti huomioita päihteisiin, psykososiaaliseen hyvinvointiin ja mielialaan, opiskelukykyyn sekä seksuaaliterveyteen. Terveysneuvonta kuuluu aina myös tarkastuksen sisältöön.

-
- * <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131287>
 - * <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20101326?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=terveydenhuolto%5Blaki>
 - * <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20090380>